

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

52-2

Brno 2011

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 52

Volume 52

Číslo 2

Issue 2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Rutt kay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Olga Lečbychová, Marián Mazuch,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce

Adresa redakce

Adress

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@iabrno.cz
Internet: <http://www.iabrno.cz>

Tisk

Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 806/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2011

Náklad 450 kusů

Časopis je na seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.

Copyright ©2011 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

výkopu na konci parcely, již zachycen nebyl. Odvodňovací kanál byl zhotoven z plochých desek lomového kamene ve tvaru obráceného U a jeho zachycené rozměry v nejširším místě činily 70 cm (odhadovaná původní šíře asi 100 cm). Výška kanálu se pohybovala okolo 50 cm a jeho vnitřní rozměry byly přibližně 25×25 cm. Dno trati-vodu bylo zahlabeno přibližně 150 cm pod úroveň současného povrchu do jílového podloží. Splachová vrstva uvnitř kanálu byla mocná 4 cm, pod ní ležela vsakovací písková vrstva.

Výzkumem byly získány pouze 4 artefakty z navážkových vrstev; železný zahnutý hřeb, dva kusy tenkostěnné redukčně pálené keramiky a jeden fragment porcelánového talíře, na jehož rubu je ve třech řádcích napsáno L&M – SCRLAGGENWALD – 836.

Vzhledem k náleзовým okolnostem a četnosti nálezů lze objekt jen rámcově datovat do 17.–19. století.

Pavel Macků

Resumé

Telč (Jihlava dist), Hradecká str. No. 6–7, „Lanner's House“. Modern age. Town. Salvage excavation.

TELČ (OKR. JIHLAVA)

Palackého ulice. Vrcholný středověk, novověk. Město. Záchranný výzkum.

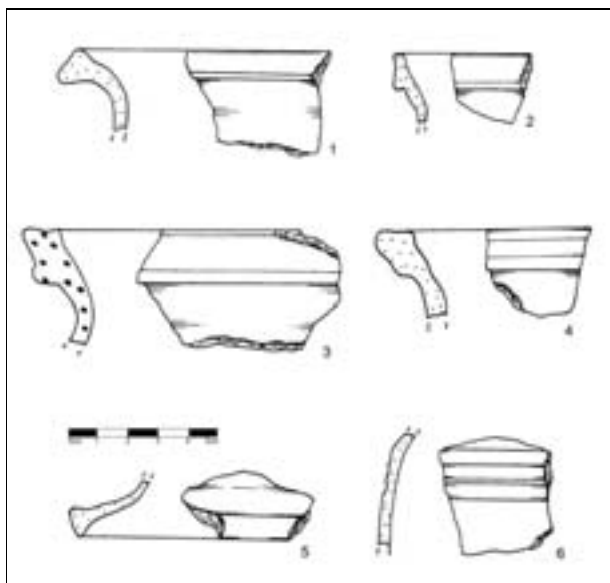
Cílem výzkumu byla dokumentace klenebního vynášecího pasu, který je dodnes patrný na bázi středověkého opevnění města ve dvoře penzionu „U Kamenného slunce“ v Palackého ulici. Ve čtyřech sondách byly dokumentovány archeologické situace, které lze datovat do dvou hlavních horizontů osídlení: 1. polovina 13.–1. po-

lovina 15. století a 2. polovina 15. stol. až století 17. Na vnější straně městské hradby byly zachyceny mohutné vrstvy navážek parkánu a vyrovnávek terénu, jež vznikaly navršením zeminy, která vyplňovala terénní depresi – příkop původního románského dvorce pod vynášecím pasem (min. do hloubky 2 m, pravděpodobně však až 4–5 m, šířka příkopu je odhadována okolo 10 m). Při stavbě hradby města v polovině 14. století byl příkop dvorce zasypán, překlenut klenebním pasem a do zásypu byl založen základ vyzdívky k. 903. Parkán je tedy v těchto místech navršen minimálně o 1 m, zatímco v sondě I, ležící více k západu, byla hradba založena na zvětřalém rulovém podloží v hloubce pouze 60 cm. Při patě klenebního pasu byl zjištěn předzáklad, zajišťující větší stabilitu zdi. Zásyp terénní deprese – příkopu dvorce obsahoval materiál ze staršího horizontu osídlení (obr. 112). Byly to například početné kusy vápenné malty i přepálené kameny, ukazující na existenci původní zděné středověké stavby v blízkém okolí (vilikatura?), část materiálu z příkopu souvisí až s výstavbou městské hradby. Na vnitřní straně hradby (sonda IV) byl v místech zadní části městské parcely (dvůr domu) objeven objekt, zahlabený do výplně zasypaného příkopu, s pozůstatky po metalurgické či kovotepecké výrobě (strusky, tyglíky) a po kost'ářské výrobě (ořezané tibie prasat) ze 2. poloviny 15.–17. století. Nalezené artefakty, především zlomky bohatě zdobených komorových kachlů (motiv pětilisté růže, čert aj.), kolkované cihly a skleněné vitráže oken, dokládají bohatou výbavu přílehlých měšťanských usedlostí v období pozdní gotiky a renesance.

Milan Vokáč, David Zimola

Resumé

Telč (Bez. Jihlava), Palackého Str. Mittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

Obr. 112. Telč. Výplň příkopu dvorce, keramické nádoby z 13.–14. století (kresba M. Vokáč).

Abb. 112. Telč. Füllung des Hofgrabens, keramische Gefäße aus dem 13.–14. Jahrhundert (Zeichnung von M. Vokáč).

TOVAČOV (OKR. PŘEROV)

Jiráskova ulice, č. p. 595. Středověk, novověk. Město. Záchranný výzkum.

Akce byla realizována pracovníky Archaia Olomouc v červenci až září roku 2010 v rámci realizace investiční akce Tovačov – vodovod Jiráskova, Smetanova, Podvalí. V napojovací šachtě vodovodní přípojky, situované poblíž křižovatky ulic Jiráskova – Široká, byla před domem č. p. 595 zdokumentována pozitivní archeologická situace. Na podložní vrstvu tuhé, žlutohnědé sprašové hlíny, zaměřené v úrovni 210 m n. m., nasedá nevýrazná zkulturněná vrstva šedoohnědé prachové hlíny s menším výskytem fragmentů keramiky a zvířecích kostí, dokládající pozdně středověké až raně novověké blíže nespécifikované doklady lidských aktivit. Zdokumentovaná situace se nachází v blízkém okolí kostela sv. Jiří se hřbitovem, kde lze oprávněně očekávat doklady středověkého osídlení. Tato vrstva je překryta až 0,2 m mocnou vrstvou jílovité hlíny s náhodným výskytem fragmentů keramiky 18.–19. stol. Následuje souvrství terénních vyrovnávek obsahující drobné cihelné zlomky a zlomky keramiky 19./20. stol. Následují podkladní podsypové vrstvy pod dlažbou z ko-